

KADASTRO DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2004-16 SAYILI GENELGE

Tapu ve Kadastro
Genel M¼d¼rl¼ė

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Tasarruf İşlemleri Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.09.1.TKG0100001-073/
Konu : Mera Kanunu değişikliği

28/Eylül/2004

Genelge No: 1587
2004/16

TAPU VE KADASTRO .... BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE
..... TAPU SİCİL MÜDÜRLÜĞÜNE
..... KADASTRO MÜDÜRLÜĞÜNE

- İLGİ: a) 29/Mayıs/1998 tarih, B021TKG0100002-073/1543 (1998/6) sayılı genelge.
b) 1/Mart/1999 tarih, B021TKG0100001-074/97-498 sayılı genelge.
c) 27/Haziran/2003 tarih, B.09.1.TKG0100001-074/154-2196 sayılı genelge.
d) 7/Mayıs/2004 tarih, B.09.1.TKG0100001/074/174-1919 sayılı genelge.
e) 14/Ekim/1996 tarih, B021TKG0100000-073/1534 (1996/6) sayılı genelge.
f) 13/Nisan/1989 tarih, 4-1-1-7/1496 sayılı genelge.
g) 13/Aralık/2002 tarih, B.09.1.TKG013002-073/8846 sayılı genelge.
h) 17/Haziran/2002 tarih, B021TKG0100001-074/132-2024 sayılı genelge.

25/Şubat/1998 tarih, 4342 Sayılı Mera Kanununun İdaremizi ilgilendiren hükümleri, ilgi (a ve b) genelge ile, “Harman Yeri” nitelikli taşınmaz malların vasfının ne şekilde değiştirileceği de ilgi (d) genelge ile açıklığa kavuşturulmuştur.

Bu kerre, Resmi Gazetenin 8/Haziran/2004 tarih, 25486 sayılı nüshasında yayımlanarak yürürlüğe konulan 5178 sayılı Kanunla, Mera Kanunu ile Bazı Kanunlarda değişiklik yapılmış olduğundan, bu değişiklik dikkate alınarak Mera Kanunu uygulamalarının İdaremizi ilgilendiren yönleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

1- Mera Komisyonlarının Teşkili

Söz konusu Kanunun 6 ncı maddesinde; mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yapılacağı, bu amaçla vali yardımcısının başkanlığında mera komisyonu kurulacağı, bu komisyona kadastro müdürlüğünden de bir teknik elemanın üye olarak iştirak edeceği, ayrıca, il merkezi ve ilçelerde komisyona bağlı olarak “Teknik Ekipler” oluşturulacağı ve bu ekiplere kadastro müdürlüğünden bir teknik elemanın katılacağı hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, valiliklerin “Mera Komisyonu” ve “Teknik Ekip” oluşturmak amacıyla yapacakları teknik eleman talepleri, kadastro müdürlüklerince karşılanacaktır.

2- Mera, Yaylak ve Kışlaklar ile İlgili Bilgi ve Belgelerin Verilmesi

4342 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde; mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilecek yerler sayılmış, 8 inci maddesinin son fıkrasında da, bu gibi yerlerle ilgili bilgi ve belgelerin tapu sicil müdürlükleri ve diğer kuruluşlar tarafından en kısa sürede Mera Komisyonuna verileceği belirtilmiştir.

Sayı : B.09.1.TKG0100001-073/
Konu : Mera Kanunu değişikliği

Bu itibarla, mera, yaylak ve kışlakların tespitine yönelik Mera Komisyonlarınca, kadastro ve tapu sicil müdürlüklerinden istenecek bilgi ve belgeler en kısa sürede bu komisyonlara gönderilecektir.

Bu Kanun uygulamalarına ilişkin verilecek bilgi ve belgeler ile kontrollük hizmetlerinde, ilgi (g) genelge eki 13/Aralık/2002 tarihli protokol hükümlerine uyulacaktır.

3- Mera, Yaylak ve Kışlakların Tespiti, Tahdidi ve Tescili

4342 sayılı Kanunun 7 nci maddesi, "... 3402 Sayılı Kadastro Kanunu uyarınca programa alınan yerler, çalışmaların başlamasından en az 4 ay önce, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce, Bakanlığa bildirilir. Bu süre içinde ilgili komisyonlar tarafından mera, yaylak ve kışlakların tespit ve tahdidi yapılarak, durum Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne intikal ettirilir.

Komisyonlar, yukarıda belirlenen süre içinde mera tespit ve tahdit işlemlerini yapmadığı takdirde, bu işlemler, 3402 Sayılı Kadastro Kanunu hükümlerine göre kadastro komisyonlarınca gerçekleştirilir."

Kanunun 10 uncu maddesi ise, "*Mera, yaylak ve kışlak olarak tespit ve tahdit edilen yerlerin haritalarının birer örneği, ilgili tapu sicil müdürlüğüne gönderilir.*

Kadastro gören yerler, 3402 Sayılı Kadastro Kanununun 16 ncı maddesinin (B) bendine göre düzenlenen özel siciline kaydedilir.

Birden fazla il veya ilçenin sınırları içinde kalan mera, yaylak ve kışlaklar, idari sınırları içerisinde kaldığı yerin Tapu Sicil Müdürlüğündeki özel siciline kaydedilir.

Komisyonlarca, kadastro görmeyen yerlerde tespit, tahdit ve tahsisi yapılan mera, yaylak ve kışlaklar Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce özel siciline kaydedilmek üzere Tapu Sicil Müdürlüklerine bildirilir." hükmündedir.

Buna göre;

a) Kadastrosuna Başlanacak Köy veya Mahalle Birimlerinde:

Yasada öngörülen 4 aylık süre; ilgi (g) genelge eki, 13/Aralık/2002 tarihli protokolün 12 nci maddesi uyarınca, kadastro müdürlüklerinin mera komisyonlarıyla birlikte düzenledikleri "**zamanlama planı**" nda her birim için belirlenen tarihten itibaren başlamaktadır.

Kadastro çalışması yapılacak köy veya mahallede bulunan mera, yaylak ve kışlakların, zamanlama planıyla belirlenen tarihten itibaren 4 aylık süre içinde **Mera Komisyonlarınca** tespit ve tahdidi yapılmak suretiyle harita ve belgeleri kesinleştirilmeden İdaremize intikal ettirilmesi halinde, kadastro ekibince bu belgeler dikkate alınmak suretiyle mera, yaylak ve kışlakların **ölçü ve tespiti** yapılacak, gerektiğinde, (Komisyondan gelen haritalarda belirtilen sınır işaretlerinin zeminde bulunamaması halinde) mera komisyonlarından bu yerlerin sınırlarının zeminde gösterilmesi istenecektir.

Şayet, Mera Komisyonlarınca 4 aylık süre içerisinde tespit ve tahdit işlemleri yapılmaması durumunda, 3402 Sayılı Kadastro Kanunu hükümleri uyarınca oluşan kadastro komisyonunca yapılacak belirlemeye göre, mera, yaylak ve kışlakların kadastro ekiplerince **ölçü ve tespiti** yapılacaktır.

Söz konusu yerlerin askı ilanı sonucunda kadastroları kesinleştirdiğinde, ilgi (f) genelge uyarınca Kamu Orta Malları Siciline (Özel Siciline) kaydı yapılacaktır.

Mera Komisyonlarınca, yapılan tespit ve tahdit çalışmaları, kadastro çalışmalarına başlanılmadan önce tamamlanmış ve 4342 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine göre askı ilanına alınmak suretiyle kesinleştirilerek, Özel Siciline kaydı yapılmış olan, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanlarının mera komisyonlarınca düzenlenmiş olan haritalarındaki dış sınırları, 3402 sayılı Kanuna göre yapılacak kadastro çalışmaları sırasında, zemine uygulanmak suretiyle kadastro paftasına işlenecek ve mücavirindeki taşınmaz malların sınırları buna göre belirlenecektir.

4342 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine göre askı ilanına alınarak kesinleştirilen mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları için kadastro çalışması yapılmayacağından kadastro tutanağı düzenlenmeyecek ve askı ilanına da alınmayacaktır. Bu durumdaki yerlere, sınırı içerisinde kaldığı adanın son parsel numarası verilecek ve Özel Sicilindeki kaydı ile fen klasörüne ada ve parsel numarası işlenecektir.

b) Kadastrosu Tamamlanmış veya Henüz Kadastroya Açılmamış Köy veya Mahalle Birimlerinde:

Mera komisyonlarınca, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanı olarak tespit ve tahdidi yapılmış (kadastrosu tamamlanmış yerlerde 4342 sayılı Kanununun 5/b-c maddelerine göre) ve 4342 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine göre askı ilanına alınmak suretiyle kesinleştirilmiş yerlere ait harita ve belgeler İdaremize intikal ettirildiğinde; öncelikle, bu haritalar ile haritanın yapımına ilişkin ölçü değerleri ve belgelerin, yürürlükteki teknik esaslara (Tescile Konu Harita ve Planlar Yönetmeliği ile Büyük Ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliği) uygun düzenlenip düzenlenmediği kontrol edilerek uygunluğu belirlendikten (Uygun olmayanlar eksiklikleri tamamlanmak üzere gerekçeli olarak iade edilir.) sonra, bu yerlerin, sınırı içinde kaldığı ilçenin tapu sicil müdürlüğündeki Özel Siciline kaydı yapılacaktır.

Şayet, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları birden fazla il veya ilçenin idari sınırları içinde kalmasına rağmen mera komisyonunca idari sınırlara göre bir ayırma işlemi yapılmamış ise, öncelikle Tarım İl Müdürlüğüne bu yerin idari sınırına göre bölünüp bölünemeyeceği veya hangi il veya ilçenin Özel Siciline işlenmesi gerektiği sorulacak ve alınacak cevapta belirtilen il veya ilçedeki Özel Sicile kaydedilecektir.

Tarım İl Müdürlüğüne herhangi bir görüş bildirilmez veya idari sınıra göre parçalara ayrılmasına izin verilmezse, Tapu Sicil Tüzüğü'nün 8 inci maddesi hükmüne göre;

Büyük parçasının sınırı içinde kaldığı köy veya mahalle adıyla Özel Siciline kaydı sağlanacak ve kaydın düşünceler sütununda hangi köy veya mahallelerle ilgili olduğu yolunda belirtme yapılacaktır.

Birden fazla il veya ilçenin idari sınırında kalması durumunda ise, sınırı içinde kaldığı il veya ilçelere ait Özel Sicile kaydı yapılarak aralarında irtibat kurulacaktır.

Daha önce özel sicilinde mera, yaylak ve kışlak olarak kayıtlı yerlerin; mera komisyonlarınca yapılan tahsis işlemi sırasında, 4342 sayılı Kanununun 5/b maddesi kapsamında Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan veya Hazinesinin mülkiyetinde bulunan yerlerden mera,

yaylak ve kışlak olarak faydalanılacak yerler ile 5/c maddesi kapsamında bu amaçla kamulaştırılan yerler katılmak suretiyle sınırlarında genişletilme yapılmış ise, 5/b ve 5/c maddeleri kapsamında ilave yapılan yerler için kadastro müdürlüğüne tescil bildirim düzenlenmek suretiyle önceki mera parseli ile ihdas ve kamulaştırma işlemi sonucu oluşan kısımlarla tevhit yapılacak ve kayıtlarına gereken revizyon verilecektir.

4- Mera, Yaylak ve Kışlaklara İlişkin Tahsis Kararlarının Tescili

4342 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde; 30 günlük ilan süresi içerisinde hakkında dava açılmayan “Mera Komisyonu” kararlarının kesinleşeceği ve bu kararların tapu siciline gönderilerek özel siciline kaydedileceği, 15 inci maddesinde de tahsis kararlarındaki değişikliklerin Özel Sicile işleneceği hükmü yer almaktadır.

Mera komisyonlarının kesinleşmiş “Tahsis kararı” ile “Tahsis kararı değişiklikleri” tescil için tapu sicil müdürlüklerine gönderildiğinde, talep yevmiye'ye kaydedilmek suretiyle tahsise konu orta malı taşınmaz malın Özel Sicilindeki kaydına işlenecektir.

5- Mera, Yaylak ve Kışlakların Tahsis Amacının Değiştirilmesi

4342 sayılı Kanunun 5178 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle değişik 14 üncü maddesi; *“Tahsis amacı değiştirilmedikçe mera, yaylak ve kışlaktan bu Kanunda gösterilenden başka şekilde yararlanılamaz. Ancak, bu Kanuna veya daha önceki kanunlara göre mera, yaylak ve kışlak olarak tahsis edilmiş olan veya kadimden beri bu amaçla kullanılan arazilerden;*

a) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının talebi üzerine, 3213 sayılı Maden Kanunu ve 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre, arama faaliyetleri sonunda rezervi belirlenen maden ve petrol faaliyeti için zaruri olan,

b) Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi üzerine, turizm yatırımları için zaruri olan,

c) Kamu yatırımları için gerekli bulunan,

d) Köy yerleşim yeri ile uygulama imar plânı veya uygulama plânlarına ilave imar plânlarının hazırlanması, toprak muhafazası, gen kaynaklarının korunması, millî park ve muhafaza ormanı kurulması, doğal, tarihi ve kültürel varlıkların korunması, sel kontrolü, akarsular ve kaynakların düzenlenmesi için ihtiyaç duyulan,

e) 442 sayılı Köy Kanununun 13 ve 14 üncü maddeleri kapsamında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan,

f) Ülke güvenliği ve olağanüstü hal durumlarında ihtiyaç duyulan,

g) Doğal afet bölgelerinde yerleşim yeri için ihtiyaç duyulan,

Yerlerin, ilgili müdürlüğün talebi, komisyonun ve defterdarlığın uygun görüşü üzerine, valilikçe tahsis amacı değiştirilebilir ve söz konusu yerlerin tescilleri Hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır.

Birinci fıkranın (a) bendi kapsamında başvuruda bulunan işletmeciler ile (c) bendi kapsamında başvuruda bulunan kamu kurumları faaliyetlerini çevreye ve kalan mera alanlarına zarar vermeyecek şekilde yürütmekle ve kendilerine tahsis edilen yerleri tahsis süresi bitiminde eski vasfına getirmekle yükümlüdürler. Bu yerler tahsis süresi bitiminde özel sicile kaydedilir.

Komisyon gerektiğinde; 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Dzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununun uygulanmasını Bakanlıktan talep edebilir ve köy veya belediyelerde toplulaştırma projeleri uygulatabilir.

Durum ve sınıfı çok iyi, iyi ve orta ile arazi kullanım kabiliyet sınıfı bir, iki, üç olan mera, yaylak ve kışlaklarda birinci fıkranın (a), (f) ve (g) bentleri hariç, tahsis amacı değişikliği yapılamaz.

Bu Kanun kapsamında, 3213 sayılı Maden Kanunu ve 6326 sayılı Petrol Kanunu hükümlerine göre arama ve işletme faaliyetlerinin yürütülmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça çıkartılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Harman yeri, panayır, sıvat ve eyrek yerleri gibi kamu orta mallarının tahsis amacı değişikliğinde bu madde hükümleri uygulanır.” hükmündedir.

Buna göre; **mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, harman yeri, panayır, sıvat ve eyrek yerleri gibi** kamu orta mallarının tahsis amacını değiştirme ve tapuya tescil ettirme yetkisi, mera komisyonu ve defterdarlığın uygun görüşü alınmak suretiyle valiliklere verilmiş olduğundan, bu yerlerin 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesi kapsamında tahsis amacının (vasfının) değiştirilmesi ve tapuya tescilinin sağlanmasına yönelik valiliğin vasıf değişikliği yazısı İdaremize intikal ettiğinde, kadastro müdürlüklerince tescil bildirimini düzenlenmek ve kamu orta malı taşınmaz malın Özel Sicilindeki kaydına gerekli revizyon verilmek suretiyle tapu kütüğünde Hazine adına, şayet vakfa ait ise vakfı adına tescili yapılacak ve sonucundan, mahalli maliye kuruluşu ile mera komisyonuna bilgi verilecektir.

Tahsis amacı değişikliklerinde, mera komisyonu ve defterdarlığın uygun görüşünü almak valiliğin sorumluluğunda bulunduğundan, kamu orta malı taşınmaz malların vasıflarının değiştirilerek tescili yönünde kamu kurum ve kuruluşlarından gelecek taleplerde, talep yazısı ekinde valiliğin vasıf değişikliğine ilişkin yazısının gönderilmesi yeterli olup, ayrıca, mera komisyonu ve defterdarlığın uygun görüş yazıları aranmayacaktır.

Vasıf değişikliği, kamu orta malı taşınmaz malın bir kısmına yönelik ise, yani ayırma (ifraz) işlemini de gerektiriyorsa, Mera Kanununun 9 uncu maddesinin son fıkrası ve ilgi (g) genelge eki, 13/Aralık/2002 tarihli protokol gereğince ayırma haritası mera komisyonlarınca yapılacak/ yaptırılacak, kadastro müdürlüklerince de bu haritanın yürürlükteki teknik esaslara göre kontrolünü müteakip (uygunluğu halinde) tescil bildirimini düzenlenerek tescil işlemi için tapu sicil müdürlüğüne gönderilecektir.

Tapu sicil müdürlüğünce, vasıf değişikliğine konu kısmın tescil bildirimindeki niteliği ve yüzölçümüyle tapu kütüğüne tescili yapılacak ve Özel Sicilindeki kaydına da revizyon verilecektir.

Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a ve c) bendi kapsamında tahsisi yapılmış olan yerler, tahsis süresi bitiminde mera komisyonunun talebiyle tapu kütüğünden terkin edilerek Özel Sicile kaydı yapılacak ve sonucundan mahalli maliye kuruluşuna bilgi verilecektir.

6- Mera, Yaylak ve Kışlıkların İmar Planı Kapsamına Alınması

a- 3.5.1985 tarih ve 3194 Sayılı İmar Kanununun 11 inci maddesinin 4 üncü fıkrası "Hazırlanan imar planı sınırları içindeki kadastral yollar, meydanlar ile **meralar**, imar planının onayı ile bu vasıflarını kendiliğinden kaybederek, onaylanmış imar planı kararı ile getirilen

Sayı : B.09.1.TKG0100001-073/
Konu : Mera Kanunu değişikliği

kullanma amacına konu ve tabi olurlar." şeklinde iken, bu fıkra, 4342 sayılı Mera Kanununun 35 inci maddesi ile, "**Hazırlanan imar planı sınırları içindeki kadastral yollar ile meydanlar, imar planının onayı ile bu vasıflarını kendiliğinden kaybederek, onaylanmış imar planı kararı ile getirilen kullanma amacına konu ve tabi olurlar.**" şeklinde değiştirilerek, meralar madde metninden çıkarıldığından, valilik ve belediyelerin meraları re'sen imar planı kapsamına alma yetkileri kaldırılmış, Kanunun 14 üncü maddesiyle de meraların imar planı kapsamına alınmadan önce, tahsis amacının (vasfının) değiştirilerek Hazine adına tescillerinin yapılması öngörölmüştür.

Bu nedenle; **mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, harman yeri, panayır, sıvat ve eyrek yerleri gibi** kamu orta malı taşınmaz malların imar planı sınırı içerisinde kalması durumunda, imar uygulamasını yapacak kurumca bu yerlerin öncelikle 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında vasıflarının değiştirilerek, Hazine adına tapuya tescillerinin sağlattırılması gerekmektedir.

b- 5178 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, 4342 sayılı Mera Kanuna aşığıdaki geçici 3 üncü madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 3- Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde kalan ve 1.1.2003 tarihinden önce kesinleşen imar plânları içerisinde yerleşim yeri olarak işgal edilerek mera olarak kullanımı teknik olarak mümkün olmayan yerlerin tahsis amacı değiştirilerek Hazine adına tescilleri yapılır. Ancak ilgili belediye veya kamu kurum ve kuruluşları adına tescil edilmiş olanların dava konusu olup olmadığına bakılmaksızın ücretsiz olarak tescilleri aynen ibka edilir. Hazine adına tescil edilmesi gerekirken gerçek veya tüzel kişilere tescil edilmiş taşınmazlara ilişkin açılan davalardan, emlak ve rayiç bedellerin toplamının yarısı üzerinden taşınmazların halen maliki olan kişilerce Hazineye bedelinin ödenmesi kaydıyla vazgeçilir. Evvelce açılan davalarda Hazine lehine kesinleşen kararlara konu taşınmazların tapuları aynı esaslara göre önceki maliklerine veya kanuni mirasçılarına devredilir."

Buna göre, 1/Ocak/2003 tarihinden önce kesinleşen imar planları (**Nazım İmar Planı, Uygulama İmar Planı ve Mevzi İmar Planı**) içerisinde kalan, ancak yerleşim yeri olarak işgal edilmesi nedeniyle mera vasfıyla kullanımının teknik olarak mümkün olmadığı tespit edilen orta malı taşınmaz malların, valiliğin vasıf değişikliğini ve tescilini içeren yazısı üzerine, tescil bildirimini düzenlenmek ve Özel Sicilindeki kayıtlarına revizyon gösterilmek suretiyle tapu kütüğünde Hazine adına tescili yapılacaktır.

1/Ocak/2003 tarihinden önce kesinleşen imar planların tescili sırasında, Hazine adına tescil edilmesi gereken bu yerlerden belediye veya kamu kurum ve kuruluşları adına tescil edilenler varsa, bunların dava konusu olup olmadığına bakılmaksızın ücretsiz olarak tescilleri aynen ipka edilir hükmü nedeniyle, 1/Ocak/2003 tarihinden önce kesinleşen imar planlarının tescili sırasında, Hazine yerine belediye veya kamu kurum ve kuruluşları adına tescil edilmiş taşınmaz mallara yönelik talepler karşılanacaktır. Ancak, Hazinece açılan tapu iptali davası nedeniyle kaydına ihtiyati tedbir şerhi konulmuş ise, öncelikle bu şerhin, tedbir kararını veren mahkemenin yazısına istinaden terkinin sağlanacaktır.

Diğer taraftan, maddede; Hazine adına tescil edilmesi gerekirken gerçek veya tüzel kişiler adına tescili yapılmış taşınmaz mallarla ilgili olarak, Hazinece açılmış davalardan, halen o taşınmaz malın maliki bulunanlarca emlak ve rayiç bedelleri toplamının yarısı üzerinden tespit edilecek bedelin Hazineye ödenmesi koşuluyla açılan davalardan vazgeçileceği hükmü yer aldığından, bu

durumdaki taşınmaz mallarla ilgili olarak Hazinece açılan davalar nedeniyle kayıtlarına ihtiyati tedbir şerhi koydurulmuş ise, ihtiyati tedbir koyduran mahkemelerin yazısına istinaden terkinleri yapılacaktır. Tespit edilecek bedel, davadan vazgeçilmeden önce Hazineye ödenmiş olması gerektiğinden, bedelin ödenip ödenmediğı hususunda ayrıca bir araştırma yapılmasına gerek bulunmamaktadır

Evvelce, gerçek ve tüzel kişiler adına tescilli iken, açılan davalar sonucu Hazine adına tescil edilmiş taşınmaz malların, bu madde kapsamında defterdarlık veya malmüdürlüğünün talebine istinaden önceki maliklerine veya kanuni mirasçılara yapılacak devir işlemi sırasında resmi senet düzenlenecektir. Ayrıca, ilgi (h) genelge uyarınca işlem sırasında taraflardan tapu harcı tahsili yapılmayacak, sadece alıcıdan **Döner Sermaye Ücreti** tahsil edilecektir.

c) Köy Yerleşme Planı Kapsamında Kalan Yerler

5178 sayılı Kanununun 6 ncı maddesiyle, 18/03/1924 tarih, 442 sayılı Kanunun ek 12 nci maddesi, **“Köy yerleşme planında konut alanı ve köy genel ihtiyaçlarına ayrılan yerler, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan seyrangâh, yol ve panayır yerleri gibi alanlar ve Hazinesinin mülkiyetinde olup kamu hizmetine tahsis edilmemiş taşınmazlardan, 4342 sayılı Mera Kanununun 5 inci maddesi hükümleri uyarınca incelenmesine müteakip mera, yaylak ve kışlak ile otlak ve çayır olarak yararlanılamayacağı anlaşılan yerler köy yerleşme plânının onayı ile bu vasıflarını kendiliğinden kaybeder.**

Ancak, bu madde kapsamında Hazinesinin mülkiyetinde olup kamu hizmetine tahsis edilmemiş taşınmazların devri Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yapılır ve valilikçe köy tüzel kişiliğı adına tapuya tescil edilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

Buna göre, köy yerleşme planında; konut alanı ve köy genel ihtiyaçlarına ayrılan yerler, Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan seyrangah, yol ve panayır yerleri gibi alanlar ve Hazinesinin mülkiyetinde olup kamu hizmetine tahsis edilmemiş taşınmaz mallar ile mera, yaylak ve kışlak ile otlak ve çayır olarak yararlanılamayacağı anlaşılan yerler, köy yerleşim planının onayı ile bu vasıflarını kaybettiklerinden, onaylanmak suretiyle kesinleşen köy yerleşim planı içinde kalan bu nitelikteki yerlerin Hazine adına tescilleri yapılacak, bilahare de valiliğın talebi halinde tashihen ilgili köy tüzel kişiliğı adına tescil edilecektir.

Maliye Bakanlığının uygun görüşü valilikçe alınacağından, köy tüzel kişiliğı adına yapılacak tescil sırasında, ayrıca Maliye Bakanlığının uygun görüş yazısının aranılmasına gerek yoktur. Ancak, tescili müteakip, mahalli maliye kuruluşu ile mera komisyonuna bilgi verilecektir.

7) Afete Maruz Kalan yerlerde Uygulama

5178 sayılı Kanununun 7 ncı maddesiyle, 15/05/1959 tarih, 7269 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi, **“1 inci maddede öngörülen afetlerle ilgili olarak yeni yerleşim alanları sağlanması amacıyla mera vasfı taşıyan yerlerin tahsis amacı, 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine göre değiştirilerek, Hazine adına arsa olarak tescil ettirilir. Bu arsalar, tescil tarihi itibarıyla öngörülen amaçla kullanılmak üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığına tahsis edilmiş sayılır.”** şeklinde değiştirilmiştir.

Bu nedenle, afete maruz kalan bölgelerde, 7269 sayılı Kanun kapsamında yeni yerleşim bölgesi için belirlenen saha içerisinde kalan, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, harman yeri, panayır, sıvat ve eyrek yerleri gibi kamu orta malı taşınmaz malların, 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında vasıf değişikliğini içeren valilik yazısına istinaden **“Arsa”** vasfıyla Hazine adına tescillerinin yapılması gerekmektedir.

Sayı : B.09.1.TKG0100001-073/
Konu : Mera Kanunu değişikliği

8) Turizmi Teşvik Kanunu Kapsamında Kalan Yerlerde Uygulama

5178 sayılı Kanununun 8 ncı maddesiyle, 12/03/1982 tarih, 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun ek 4 üncü maddesinin 2 nci fıkrası, **“Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yer alan mera, yaylak ve kışlakların tahsis amacı 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu hükümlerine göre değiştirilir.”** şeklinde değiştirilmiştir.

Buna göre, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde yer alan mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait çayır ve otlak alanları, harman yeri, panayır, sıvat ve eyrek yerlerinin, 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında valiliğin vasıf değişikliğine ilişkin yazısı ile vasfı değiştirilerek Hazine adına tescil edilmesi gerekmektedir.

9- Mera, Yaylak ve Kışlaklar İçindeki Tapulu Yerler

Kanununun 16 ncı maddesi, **“Komisyonlar, köy ve belediyelere tahsisli veya kadimden beri bu amaçla kullanılan mera, yaylak ve kışlaklar üzerinde zilyetlik yoluyla hasım gösterilmeksizin yapılmış bulunan tescillerin iptalini sağlamak üzere, durumu Hazineye ihbar etmekle yükümlüdürler.”** hükmündedir.

Bu nedenle, mera komisyonlarının, mera parselleri içerisinde kalan özel mülkiyet konusu taşınmaz mallarla ilgili bilgi ve belge istemlerine ilişkin talepleri, Kanununun 8 inci maddesi uyarınca kadastro ve tapu sicil müdürlüklerince karşılanacak ve bu konuda mera komisyonlarına yardımcı olunacaktır.

10- Yürürlükten Kaldırılan Kanun Maddeleri

4342 Sayılı Mera Kanununun 36 ncı maddesiyle;

- a) 17/Ekim/1983 tarih ve 2924 Sayılı Orman Köylülerinin Desteklenmesi Hakkında Kanununun 10 uncu maddesi,
- b) 22/Kasım/1984 tarih ve 3083 Sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 15 inci maddesi,
- c) 26/Şubat/1985 tarih ve 3155 Sayılı Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun 8 inci maddesinin (d) bendi ve 10 uncu maddesinin (c) bendi,
- d) 9/Mayıs/1985 tarih ve 3202 Sayılı Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 9 uncu maddesinin (d) bendi,
- e) 7/Ramazan/1274 tarihli Kanunname-i Arazinin 97, 98, 99, 100, 101, 102 ve 105 inci maddeleri,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

12- Yürürlükten Kaldırılan Genelgeler

- a- İlgili (a,b ve d) genelgeler,
  - b- İlgili (c) genelgenin bu genelgeye aykırı hükmü,
  - c- İlgili (e) genelgenin, **“B/b”** maddesinin (3) üncü fıkrası ile aynı genelgenin **“D”** maddesi,
- Yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve bildiriş uyarınca uygulama yapılmasını rica ederim.

M.Zeki ADLI
Genel Müdür V.